

รูปแบบการพัฒนาตามคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม*

Developing Modelling for Professional Characteristics Pertaining to the Students in School of Hotel Management

ยุพวรรณ นังคลาภิวัฒน์¹



บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะในวิชาชีพที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาประสิทธิภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมตามรูปแบบการพัฒนาที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้สอบถามนักศึกษาจำนวน 180 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุ หลังจากนั้นนำผลมากำหนดขึ้นเป็นคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะในวิชาชีพ ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยด้านครอบครัว มีผลต่อความรู้และเจตคติของนักศึกษา (2) ปัจจัยด้านการศึกษาอบรมมีผลต่อเจตคติและบุคลิกภาพของนักศึกษา (3) ปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมมีผลต่อ ความรู้ ความสามารถ เจตคติและบุคลิกภาพของนักศึกษา และจากการประเมินประสิทธิภาพของคู่มือการที่กำหนดขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิห้าคนปรากฏว่า ความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และเมื่อนำคู่มือดังกล่าวไปทดลองใช้ปรากฏว่าคะแนนก่อนกับหลังการทดลองแตกต่างกันโดยที่คะแนนทดสอบหลังสูงกว่า แสดงว่าคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การจัดการโรงแรม, สถาบันอุดมศึกษา, สาขาวิชาการจัดการโรงแรม

Abstract

The objective of this research was develop a model for the student's professional quality. Additionally, it was to examine the efficacy related to hotel management students' professional quality based on the established model of development, and hotel management academic learning at a university level, particularly the professional quality as specified in the Government Gazette, students majoring in

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง)

E-mail: yuphawan.na@spu.ac.th

*เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ปีการศึกษา 2554

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร. ประกอบ คุณารักษ์



for hotel management in higher educational institutions. A rubric scale questionnaire was used to collect data from 180 students. Multiple regression was used to analyze data. A professional quality manual was prepared and tested for efficiency with F test. The outcome revealed that (1) the family factor has an effect on students' knowledge and attitude; (2) the learning factor has an effect on the students' attitude and personality; and (3) the environmental factor has an effect on the students' knowledge, competence, attitude and personality. The assessment of the manual by five experts showed $\bar{X} = 8.93$ points out of 10.00 for suitability, possibility, accuracy and applicability, which was higher than that of the set 7.30 points. The results of the experts' assessment were concordant ($W = 0.848$ at $\alpha .01$) and reliable ($\alpha = .0916$) which were higher than the standard criteria for decision of 0.900. After the manual was put on a trial use, the points before and after the trial was significant by different where the latter points was higher ($\alpha .05$) which means that the professional development manual was efficient.

Keywords: professional characteristics, students in higher education institutions, school of hotel management



ความนำ

ในสังคมยุคใหม่ที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน คนในองค์กรใด ๆ ก็ตามที่จะยืนหยัดอยู่ได้ นอกเหนือจากความรู้ความสามารถในการทำงาน บุคลิกภาพที่ดีนั้นก็ถือเป็นบันไดสำคัญประการหนึ่งที่จะพาไปสู่ความก้าวหน้าและความความสำเร็จสูงขึ้นโดยเฉพาะนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่จะต้องกลายมาเป็นส่วนหนึ่งในองค์กรต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีความต้องการนักศึกษาตรงตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขององค์กร มีความรู้ดี มีบุคลิกภาพที่ดี และมีวินัยในตนเอง ดังนั้นมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จึงพยายามผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติดังกล่าวควบคู่กันไป เพื่อให้เป็นที่เชิดชูและความภาคภูมิใจต่อมหาวิทยาลัยและตัวบัณฑิตเอง ซึ่งหนึ่งในนักศึกษาเหล่านี้คือนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมจากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่มีอยู่กว่า 70 แห่งทั่วประเทศ ที่บัณฑิตเหล่านี้จะกลายมาเป็นนักการโรงแรมที่เก่ง ดี และสง่างามต่อไปในอนาคต โดยบัณฑิตเหล่านี้มักถูกคาดหวังจากสังคมว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีมารยาทในการสื่อสาร มารยาทในการรับประทานอาหาร มารยาทที่ดีในการแสดงออกทางการเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น การเดิน การนั่ง นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมเป็นนักศึกษาอีกสาขาหนึ่งที่จะต้องมีความรู้ภาคทฤษฎีที่ครบถ้วน

และการปฏิบัติตนตามคุณลักษณะที่กล่าวมาอย่างเพียบพร้อม เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถได้ตามมาตรฐานวิชาชีพที่สังคมได้คาดหวังและเป็นบุคลากรที่เก่ง ดี สง่างามและเป็นแบบอย่างที่ดีทางด้านบุคลิกภาพของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาตามคุณลักษณะวิชาชีพของนักศึกษาศาสนาอันอุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมมุ่งศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมกับสถานภาพของคุณลักษณะของนักศึกษาศาสนาอันอุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม
2. เพื่อยืนยันความสัมพันธ์เชิงการทำนายระหว่างปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมกับคุณลักษณะของนักศึกษาศาสนาอันอุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพที่พึงประสงค์ของนักศึกษาศาสนาอันอุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม
4. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาศาสนาอันอุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมก่อนและหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาที่กำหนดขึ้น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสนใจเลือกศึกษาในส่วนที่ว่าด้วยปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดบุคลิกภาพใช้ทฤษฎี Nature & Nurture (Allport, 1964) ที่กล่าวว่าบุคลิกภาพเกิดขึ้นมาจากสองส่วนได้แก่ พันธุกรรม (Nature) และ สภาพแวดล้อม (Nurture) ประกอบด้วย (1) การเลี้ยงดู (2) ครอบครัว (3) การศึกษาอบรม (4) เพื่อน และ (5) สถานการณ์แวดล้อม ในส่วนของคุณลักษณะในวิชาชีพ ใช้ลักษณะสี่ประการคือ ความรู้ ความสามารถ เจตคติและบุคลิกภาพ ในส่วนของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้วิจัยสนใจที่ใช้ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบต่อเนื่องของกัททรี (Josse, 1963) โดยเน้นวิธี Fatigue method เพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดทำคู่มือประกอบด้วยหกประเด็น ได้แก่ (1) จัดทำหรือกำหนดเนื้อหา (2) หาทางเลือกในแต่ละด้าน (3) กำหนดเนื้อหาตามน้ำหนัก (4) วิเคราะห์และคัดทางเลือก (5) นำไปทดลองปฏิบัติ และ (6) ทราบประสิทธิผล

วิธีดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณว่าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษา การพัฒนาคุณลักษณะในวิชาชีพและการจัดการเรียนการสอน วิชาการจัดการโรงแรมในสถาบันอุดมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแบบสอบถาม โดยเป็นคำถามเลือกตอบใช้วัดค่าตัวแปรแบบ ratio scale และใช้การวัดตัวแปรแบบ rubric scale มีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ และคำถามถึงคุณลักษณะของนักศึกษาจำนวน 11 ข้อ รวมทั้งสองตอน 21 ข้อ จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อตรวจสอบหาความตรง (validity) โดยใช้ IOC และความเที่ยง (reliability) โดยใช้ Cronbach Method จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับหน่วยทดลองที่ไม่ใช่หน่วยตัวอย่างและนำผลที่ได้มาพัฒนาให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลจากหน่วยตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 สร้าง คู่มือการพัฒนาคุณลักษณะในวิชาชีพ โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 2

เป็นพื้นฐานในการจัดทำพร้อมกับศึกษาทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแบบวิธี Fatigue method รวมถึงวิธีการจัดทำคู่มือ ทั้งหกขั้นตอน คือ การจัดทำหรือกำหนดเนื้อหา การหาทางเลือกในแต่ละด้าน การกำหนดเนื้อหาตามน้ำหนัก การวิเคราะห์และคัดทางเลือก การนำไปทดลองปฏิบัติและการทราบประสิทธิผล จากนั้นนำคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะในวิชาชีพที่กำหนดขึ้นไปขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในด้านการจัดการโรงแรม จำนวนห้าคน ซึ่งพิจารณาให้คะแนนในด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านการใช้ประโยชน์ จากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนไปหา rank และใช้สถิติทดสอบ Concordance เพื่อหาความสอดคล้องของการให้คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ และใช้สถิติทดสอบ Cronbach's alpha เพื่อหาความเชื่อมั่นในการให้คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิ รวมถึงขอข้อสังเกตเพื่อการนำไปปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาให้เป็นคู่มือที่มีประสิทธิภาพและนำไปทดลองใช้จริงต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 นำคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะในวิชาชีพที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักศึกษาวิชาการจัดการโรงแรมที่เลือกเป็นตัวอย่าง ซึ่งก่อนการใช้และหลังจากการใช้จะมีการใช้แบบสอบถามข้อเท็จจริงโดยวัดค่าตัวแปรตามวิธีการ rubric scale จำนวนห้าระดับ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของคู่มือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเกี่ยวกับคุณลักษณะในวิชาชีพทั้ง 4 ด้าน คือ (1) ความรู้ ประกอบด้วย ความรู้ด้านต่าง ๆ ของโรงแรม ภาษาต่างประเทศ (2) ความสามารถ ประกอบด้วย ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ การใช้คอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ (3) เจตคติ ประกอบด้วย ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ การรักษาวินัย ประหยัด และมีเจตคติที่ดีต่อสายงานโรงแรม (4) บุคลิกภาพ ประกอบด้วย การเสริมสร้างบุคลิกภาพ (การแต่งกาย ความสะอาดของร่างกาย ใบหน้า ทรงผม รองเท้าและเครื่องประดับ) มารยาททางกายและมารยาทในการพูด นั่นคือจะมีการดำเนินการสองครั้งคือ ก่อนนำคู่มือไปใช้ และหลังจากนำคู่มือไปทดลองใช้แล้ว จากนั้นนำไปวิเคราะห์เพื่อประเมินประสิทธิภาพของคู่มือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้หน่วยประชากรเป็นผู้ที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการจัดการโรงแรม ในปีการศึกษา 2553 โดยได้เลือกตัวอย่างกลุ่มย่อยเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมชั้นปีที่ 3 ถึงปีที่ 4 จากสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเปิดสอนในสาขาวิชาการจัดการโรงแรมในระดับอุดมศึกษา โดยมีเหตุผลในการเลือกนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ถึงปีที่ 4 เป็นตัวแทน เพราะเป็นระดับชั้นที่มีความรู้ความเข้าใจในวิชาการโรงแรมดีพอ รวมถึงเป็นระดับชั้นที่บางครั้งต้องมีการฝึกปฏิบัติงานในสถานที่จริง ทำให้สามารถสังเกตคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาได้อย่างชัดเจน โดยการวิจัยทั้งส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สองใช้ตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมชั้นปีที่ 3 ถึงปีที่ 4 จำนวน 180 คนจากนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมชั้นปีที่ 3 ถึงปีที่ 4 ทั้งหมด

เครื่องมือในการวิจัย

แบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นปัจจัยให้เกิดคุณลักษณะในวิชาชีพ โดยใช้แบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดคุณลักษณะในวิชาชีพ สอบถามนักศึกษาที่เลือกเป็นตัวอย่าง เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดคุณลักษณะในวิชาชีพในส่วนของสภาวะแวดล้อมประกอบด้วย (1) การเลี้ยงดู (2) ครอบครัว (3) การศึกษาอบรม (4) เพื่อน และ (5) สถานการณ์แวดล้อม โดยเริ่มจากการสร้างแบบสอบถามประกอบโดยประกอบไปด้วยสามตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษา โดยเป็นคำถามเลือกตอบวัดค่าตัวแปรแบบ ratio scale และวัดค่าตัวแปรตามวิธีการ rubric scale จำนวนห้าระดับ มีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ โดยข้อ 1-2 เป็นปัจจัยด้านการเลี้ยงดู ข้อ 3-4 เป็นปัจจัยด้านครอบครัว ข้อ 5-6 เป็นปัจจัยด้านการศึกษาอบรม ข้อ 7-8 เป็นปัจจัยทางด้านเพื่อน และข้อ 9-10 เป็นปัจจัยทางด้านสถานการณ์แวดล้อม ตอนที่สามเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวนห้าคน ซึ่งหาความตรง (validity) โดยใช้ IOC และ ความเที่ยง (reliability) โดยใช้ Cronbach

Method นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับหน่วยทดลองจนพัฒนาให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลจากหน่วยตัวอย่าง

ในส่วนที่สองเกี่ยวกับคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะในวิชาชีพใช้แบบสอบถามข้อเท็จจริงโดยวัดค่าตัวแปรตามวิธีการ rubric scale จำนวนห้าระดับ เกี่ยวกับคุณลักษณะในวิชาชีพทั้งสี่ด้าน คือ (1) ความรู้ ข้อ 1-2 (2) ความสามารถ ข้อ 3-4 (3) เจตคติ ข้อ 5-6 (4) บุคลิกภาพ ข้อ 7-11 โดยดำเนินการสองครั้งคือ ก่อนนำคู่มือไปใช้และหลังจากนำคู่มือไปทดลองใช้แล้ว เพื่อประเมินประสิทธิภาพของคู่มือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

ผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการศึกษา มีดังนี้

(1) ปัจจัยด้านการเลี้ยงดู ไม่มีผลอิทธิพลต่อต่อคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม (2) ปัจจัยด้านครอบครัว มีผลต่อ ความรู้และเจตคติของนักศึกษา (3) ปัจจัยด้านการศึกษาอบรม มีผลต่อเจตคติและบุคลิกภาพของนักศึกษา (4) ปัจจัยด้านเพื่อน ไม่มีผลอิทธิพลต่อต่อคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรม (5) ปัจจัยด้านสถานการณ์แวดล้อมมีผลต่อ ความรู้ ความสามารถ เจตคติและบุคลิกภาพของนักศึกษา

และจากการทดสอบประสิทธิภาพของคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพ ที่กำหนดขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งห้าคน โดยด้านการใช้ประโยชน์ได้คะแนนมากที่สุด คือได้คะแนนรวมจากผู้ทรงคุณวุฒิ 46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ($\bar{X} = 9.2$) รองลงมาคือด้านความถูกต้อง ที่ได้คะแนนรวม 45 คะแนน ($\bar{X} = 9.0$) ด้านความเหมาะสมได้คะแนนรวม 44 คะแนน ($\bar{X} = 8.8$) และด้านความเป็นไปได้ได้คะแนนรวมน้อยที่สุดคือ 43.5 คะแนน ($\bar{X} = 8.7$) โดยคะแนนรวมเฉลี่ยทั้งสี่ด้านเท่ากับ 8.93 คะแนน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 7.3 คะแนน จากนั้นหาความเชื่อมั่นในการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งคน ใช้สถิติทดสอบ concordance (W) และ Cronbach's method (α) เป็นเกณฑ์ในการ

พิจารณา พบว่า สถิติทดสอบ Concordance ได้ค่าความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ 0.848 ($\alpha = .01$) ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 0.644 และสถิติทดสอบ Cronbach's alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นของผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ 0.916 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (Important research) คือ 0.9 ประกอบกับคะแนนรวมเฉลี่ย ($\bar{X}$) ในประเด็นของ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงทั้งสิ้นด้านเท่ากับ 8.93 คะแนน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 7.3 คะแนน รวมถึงการทดสอบทางสถิติของคะแนนรวมก่อนใช้คู่มือและหลังใช้คู่มือให้ผลที่แตกต่างกันในทุกข้อคำถามและทุกคะแนนรวมในแต่ละด้าน นั้นแสดงให้เห็นว่าคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

การอภิปรายผล

1. เมื่อพิจารณาในรูปของปัจจัยด้านต่าง ๆ ทั้งห้าประการ ตัวแปรรวมทั้งห้าด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ตัวแปรด้านครอบครัวมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ($\bar{X} = 3.47$) และตัวแปรการศึกษาอบรมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.99$) อันเนื่องมาจากครอบครัวหมายความว่าลักษณะของครอบครัว เศรษฐกิจภายในครอบครัว ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มีความผูกพันกับครอบครัวทำให้ตัวแปรครอบครัวมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนการศึกษาอบรม หมายความว่า ความสนใจต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ ความตั้งใจในการเรียน ซึ่งเป็นปกติที่นักศึกษาจะให้ความสนใจต่อการศึกษาค้นคว้าน้อย ทำให้ตัวแปรการศึกษาอบรมมีคะแนนเฉลี่ยระดับต่ำสุด

2. ปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมสามารถทำนายสถานภาพด้านคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมหรือไม่พบว่า ปัจจัยบางตัวไม่สามารถทำนายสถานภาพด้านคุณลักษณะวิชาชีพได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านการเลี้ยงดู และปัจจัยด้านเพื่อน ส่วนปัจจัยด้านครอบครัว มีผลต่อความรู้และเจตคติของนักศึกษาเนื่องจากครอบครัวเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนนักศึกษา ดังนั้นจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ นักศึกษามีความรู้

และเจตคติที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะนักศึกษาที่มีสัมพันธภาพกับครอบครัวที่ดี ย่อมได้รับการยอมรับ ความสนใจ และความอบอุ่นจากครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ เฮิร์ลลอค (Hurlock, 1973, p. 661) ที่ว่า บิดามารดาที่ยอมรับเด็ก คือให้ความรักความสนใจ สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้าน และเห็นความสำคัญของเด็ก ผลที่ตามมาคือ ทำให้เด็กเป็นคนให้ความร่วมมือ เป็นมิตร มีอารมณ์มั่นคง ร่าเริง มีความรับผิดชอบ

3. จากคำถามที่ว่า รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพที่ระบุไว้ในราชกิจจานุเบกษาของนักศึกษาศาสนา อุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมที่กำหนดขึ้น มีลักษณะอย่างไร ได้รับการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิและมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ ซึ่งจากการทดสอบประสิทธิภาพของคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพ ที่กำหนดขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งห้าคน โดยด้านการใช้ประโยชน์ได้คะแนนมากที่สุด คือได้คะแนนรวมจากผู้ทรงคุณวุฒิ 46 คะแนนจากคะแนนเต็ม 50 คะแนน ($\bar{X} = 9.2$) รองลงมาคือด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ได้คะแนนรวมน้อยที่สุดคือ โดยคะแนนรวมเฉลี่ยทั้งสิ้นด้านเท่ากับ 8.93 คะแนน ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 7.3 คะแนน จากนั้นหาความเชื่อมั่นในการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า สถิติทดสอบ Concordance ได้ค่าความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ 0.848 ($\alpha = .01$) ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 0.644 และสถิติทดสอบ Cronbach's alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นของผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ 0.916 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (Important research) คือ 0.9 ทำให้เห็นว่าคู่มือนี้ได้รับการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความน่าเชื่อถือ

4. คุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาศาสนา อุดมศึกษาสาขาวิชาการจัดการโรงแรมก่อนกับหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะที่กำหนดขึ้นแตกต่างกันหรือไม่ จากคะแนนการทดสอบคุณลักษณะวิชาชีพของนักศึกษาพบว่าคะแนนหลังใช้คู่มือสูงกว่าก่อนใช้คู่มือในทุกคุณลักษณะวิชาชีพนั้นแสดงว่าคู่มือการพัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพที่กำหนดขึ้นมีประสิทธิภาพเนื่องจากคู่มือนี้ใช้กับนักศึกษาโดยอาจารย์เป็นผู้สอน

โดยเน้นการสอนซ้ำ ๆ หรือสอนบ่อย ๆ มาก ๆ ปฏิบัติซ้ำ ๆ จนนักศึกษายอมปฏิบัติตามเป็นเวลาลึกลับดาร์ ซึ่ง นักศึกษาคนใดที่ยังมีเจตคติหรือบุคลิกภาพที่ยังไม่ดี ก็จะมีการดูแลเป็นพิเศษจากอาจารย์จึงทำให้คะแนน ที่ได้ในภาพรวมสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในงานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ในด้าน การปฏิบัติงาน ในด้านการบริหารกิจการนักศึกษา และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการบริหารกิจการนักศึกษา

ในการนำงานวิจัยนี้เพื่อไปใช้บริหารกิจการ นักศึกษาต่อไปได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. จากการที่การศึกษาอบรมสามารถทำนาย สถานภาพด้านคุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาได้ ดังนั้นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรม เช่น ครู อาจารย์ ควรใช้คู่มืออย่างจริงจัง ซึ่งไม่เฉพาะอาจารย์ สาขาวิชาการจัดการโรงแรม แต่รวมถึงอาจารย์ใน ภาควิชาและสาขาต่าง ๆ ด้วย ให้เน้นการสอนไปที่การใช้ วิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแบบ Fatigue method ซึ่งจะ ทำให้นักศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้เร็วขึ้น

2. เพื่อเป็นการเสริมให้การศึกษามี ประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ครอบครัวต้องเข้ามามีส่วนในการ ดูแลนักศึกษาด้วย เช่น ให้นักศึกษามีความเป็นส่วน ตัวที่บ้าน ผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาที่ดี นักศึกษาได้รับโอกาส แก่ตัวเมื่อกระทำความผิด ให้การสนับสนุนในเรื่อง อุปกรณ์ส่งเสริมการศึกษาและสิ่งจำเป็นเพิ่มเติม ตามสถานภาพของแต่ละครอบครัว ให้เงินนักศึกษาอย่าง พอเพียงและพานักศึกษาไปพักผ่อนหย่อนใจบ้างในบาง โอกาส

3. ในด้านสถานการณ์แวดล้อมที่เป็นอีกปัจจัย ที่สามารถทำนายสถานภาพด้านคุณลักษณะในวิชาชีพ ของนักศึกษาได้นั้น ควรได้รับการดูแลหรือปรับปรุงแก้ไข ในเรื่อง ที่พักอาศัยของนักศึกษาที่ต้องมีความปลอดภัย มีผู้สัญจรไปมา มีเพื่อนบ้านที่สามารถพึ่งพาอาศัยเมื่ออยู่

ในสถานการณ์ที่คับขัน สภาพแวดล้อมไม่เสี่ยงต่อปัญหา ยาเสพติด นักศึกษาเข้าใจปรัชญาการใช้ชีวิต มีการใช้ ความคิดวิเคราะห์ในการรับข่าวสาร สามารถปรับตัว เข้ากับสภาพสังคมและยึดเอาบุคคลที่ดีเป็นต้นแบบ

4. ผู้อำนวยการหลักสูตรรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามามีบทบาทและตระหนักถึงความสำคัญของการ พัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพของนักศึกษา ให้การ สนับสนุนในด้านงบประมาณ ด้านกำลังคน รวมถึงให้สิ่ง จูงใจหรือรางวัลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

5. ทางมหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีแบบบันทึก พฤติกรรมของนักศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้นักศึกษา เกิดการตระหนักในพฤติกรรมที่ตนประพฤติปฏิบัติ จัดให้มีแรงจูงใจโดยการให้คะแนนพิเศษเพิ่มทางด้าน จริยธรรมของนักศึกษาสำหรับนักศึกษาที่มีผลการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องจากการบันทึกพฤติกรรม ควรมี การประเมินการดำเนินงานและมีการติดตามผลอย่าง สม่าเสมอ เพื่อสามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงให้ การดำเนินงานรูปแบบการพัฒนาตามคุณลักษณะใน วิชาชีพของนักศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป

สำหรับผู้สนใจในการทำวิจัยในหัวข้อ คุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา สาขาวิชาการจัดการโรงแรม มีข้อเสนอแนะเพื่อการ ทำวิจัยต่อไป ดังนี้

1. งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพของ รูปแบบการพัฒนาตามคุณลักษณะในวิชาชีพของ นักศึกษาในภาพรวม จึงน่าจะมีการศึกษาเฉพาะเจาะจง ในขั้นตอนการดำเนินงานมากขึ้น เช่น อาจมีการแบ่งกลุ่ม นักศึกษาที่มีพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ยังไม่เหมาะสม เช่น แบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถ ดูแลนักศึกษาได้ตรงตามปัญหา และสามารถแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นได้มากขึ้น

2. นอกเหนือจากการสร้างรูปแบบการพัฒนา คุณลักษณะในวิชาชีพของนักศึกษา นอกจากการศึกษา อบรมด้วยวิธีการสอนซ้ำ ๆ แบบ Fatigue method ยังมี

วิธีการในการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา เช่น ทดลองใช้วิธี Threshold method โดยทำการเพิ่มสิ่งเร้าที่ละน้อยจนครบทุกส่วนในด้านการพัฒนาพฤติกรรม หรือวิธี Incompatible response method คือการบังคับด้วยวิธีการต่าง ๆ จนยินยอมที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม แล้วดูผลของวิธีเหล่านี้ว่ามีประสิทธิภาพเทียบเท่าวิธี Fatigue method หรือไม่

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้สนใจสามารถนำคู่มือพัฒนาคุณลักษณะวิชาชีพนี้ไปปรับประยุกต์ให้เข้ากับสาขาวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากสาขาวิชาการจัดการโรงแรม เช่น สาขาวิชาชีพครูซึ่งเป็นวิชาชีพที่จะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม เป็นต้นแบบให้กับนักศึกษาโดยทั่วไป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Allport, G. W. (1964). *Pattern and growth in personality*. New York: Holt Rinehart & Winner.
- Gordon, J. E. (1963). *Personality and behaviors*. New York: McMillian.
- Hurlock, E. B. (1973). *Adolescent development*. Tokyo: McGraw-Hill Kogakusha.